

APROB
SECRETAR DE STAT,
Ariana Oana BUCUR

REGULAMENT SPECIFIC DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A
OLIMPIADEI DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE
ANUL ȘCOLAR 2017-2018

1. Disciplinele de concurs

Olimpiada de științe socio-umane reprezintă un **concurs de excelență** care se adresează elevilor cu aptitudini, înclinații și interese deosebite în domeniul științelor socio-umane. Disciplinele de concurs sunt: **educație civică** (ciclul primar), **cultură civică** (ciclul gimnazial), **logică, argumentare și comunicare, psihologie, sociologie, economie, filosofie** (ciclul liceal).

2. Elevii participanți

a. La olimpiada de **educație civică** (ciclul primar), la toate etapele, elevii participă în **cadrul echipajelor formate din doi elevi** din clasele a III-a sau a IV-a, din cadrul **aceleiași unități școlare** (echipajele pot fi **omogene**, respectiv câte doi elevi din clasa a III-a sau doi elevi din clasa a IV-a sau **neomogene**, respectiv un elev din clasa a III-a și un elev din clasa a IV-a).

b. La olimpiada de **cultură civică** (ciclul gimnazial), la toate etapele, elevii participă în **cadrul echipajelor formate din doi elevi** din clasele a VII-a sau a VIII-a, din cadrul **aceleiași unități școlare** (echipajele pot fi **omogene**, respectiv câte doi elevi din clasa a VII-a sau doi elevi din clasa a VIII-a sau **neomogene**, respectiv un elev din clasa a VII-a și un elev din clasa a VIII-a).

c. La olimpiada de științe socio-umane (ciclul liceal), la toate etapele, elevii participă **individual**, indiferent de anul de studiu în care se află și de forma de învățământ pe care o urmează (zi, seral, frecvență redusă).

3. Etapele desfășurării olimpiadei

- a. **Etapa pe școală.** Perioada generală a desfășurării etapei pe școală se comunică inspectoratelor școlare la începutul fiecărui an școlar. Data desfășurării acestei etape este stabilită de unitățile școlare și inspectoratele școlare, încadrându-se în perioada generală comunicată.
- b. **Etapa locală** (comună, oraș, sector al municipiului București). Perioada generală a desfășurării etapei locale se comunică inspectoratelor școlare la începutul fiecărui an școlar. Data desfășurării acestei etape este stabilită de inspectoratele școlare, încadrându-se în perioada generală comunicată.
- c. **Etapa județeană/municipiul București.** Data desfășurării etapei județene/municipiului București este unică și se comunică inspectoratelor școlare la începutul fiecărui an școlar.
- d. **Etapa națională.** Perioada și locul desfășurării etapei naționale se stabilește și se comunică inspectoratelor școlare la începutul fiecărui an școlar.
- e. Perioadele desfășurării diferitelor etape ale olimpiadei, data etapei județene/municipiului București și locul desfășurării etapei naționale sunt menționate, anual, în cadrul calendarului olimpiadelor naționale școlare.

4. Selecția elevilor

- a. **De la etapa pe școală pentru etapa locală**-criteriile de selecție (nota minimă, nr. elevi calificați pentru etapa următoare) sunt stabilite de inspectoratele școlare județene/ISMB.
- b. **De la etapa locală pentru etapa județeană/municipiul București** - criteriile de selecție (nota minimă, nr. elevi calificați pentru etapa următoare) sunt stabilite de inspectoratele școlare județene/ISMB, prin comisiile de organizare și evaluare județene/a municipiului București.
- c. **De la etapa județeană pentru etapa națională** se califică din cadrul fiecărui județ **lucrarea** (ciclul primar-educație civică), **echipajul** (ciclul gimnazial-cultură civică) și **elevi individual** (ciclul liceal-disciplinele logică, argumentare și comunicare, psihologie, sociologie, economie, filosofie) în următoarele condiții:
 - **nota minimă obținută-9 (nouă)**
 - pentru disciplina educație civică (ciclul primar), **lucrarea clasată pe locul I (premiul I) la etapa județeană. Etapa națională a olimpiadei de educație civică (ciclul primar) se desfășoară fără deplasarea elevilor. Inspectoratele școlare vor transmite prin profesorul însoțitor originalul lucrării scrise și afișul clasate pe locul I (premiul I) la etapa județeană. Lucrarea scrisă și afișul vor fi înaintate secretarului Comisiei centrale, după festivitatea de deschidere a olimpiadei, în plic sigilat, cu ștampila inspectoratului școlar și semnătura inspectorului școlar general și a inspectorului de specialitate pentru științe socio-umane. Lucrările și**

afișele vor fi evaluate de către Comisia centrală a olimpiadei pentru disciplina educație civică, care stabilește ierarhia la nivel național (premiu, mențiuni, clasament final). Nerespectarea integrală a condițiilor menționate, mai sus, atrage după sine neevaluarea lucrării și afișului județului respectiv. Profesorul însoțitor va primi pe baza semnăturii și a C.I./B.I. eventualele diplome pentru premiul sau mențiunea obținută, respectiv premiul în bani acordat și va comunica rezultatul obținut inspectoratului școlar .

- pentru disciplina cultură civică (ciclul gimnazial), **echipajul clasat pe locul I (premiul I)** la etapa județeană.
- pentru disciplinele logică, argumentare și comunicare, psihologie, sociologie, economie, filosofie, **elevii clasați pe locul I (premiul I)** la etapa județeană, la disciplinele logică, argumentare și comunicare, psihologie, sociologie, economie, filosofie.
- Fiecare județ poate fi reprezentat la etapa națională **de o lucrare pentru disciplina educație civică, un echipaj pentru disciplina cultură civică și un număr de maxim 5 elevi la ciclul liceal, câte unul pentru fiecare disciplină (în total un număr de maxim 7 elevi vor putea realiza deplasarea), cu următoarea excepție:**
- **Municipiul București beneficiază de 3 locuri pentru fiecare disciplină de la nivelul ciclului primar, gimnazial și liceal.** Astfel, în cazul municipiului București, pentru etapa națională, se califică lucrările clasate pe locurile I, II și III (premiul I, II și III) la etapa pe municipiul București, la disciplina educație civică (ciclul primar), **echipajele clasate pe locurile I, II și III (premiul I, II și III)** la etapa pe municipiul București, la disciplina cultură civică (ciclul gimnazial), **elevii clasați pe locurile I, II și III (premiul I, II și III)** la etapa pe municipiul București, la disciplinele logică, argumentare și comunicare, psihologie, sociologie, economie, filosofie, în condițiile obținerii notei minime 9 (nouă), și a existenței elevilor concurenți la fiecare disciplină.
- **În situația necalificării lucrării/lucrărilor** (ciclul primar), a **elevilor la nivelul echipajelor** (ciclul gimnazial) sau **individual** (ciclul liceal), datorită neobținerii notei minime 9 sau a lipsei de concurenți la unele discipline, **locurile rămase neocupate nu se redistribuie pentru celelalte discipline.**
- **În situația obținerii de note egale, în vederea stabilirii ocupantului locului I, cu drept de participare la etapa națională, pentru fiecare județ și, după caz, pentru municipiul București în vederea stabilirii ocupanților locurilor I, II și III, cu drept de participare la etapa națională, se desfășoară obligatoriu o probă de baraj. Comisia de organizare și evaluare pentru etapa județeană/a municipiului București va elabora subiectele, baremele și va realiza evaluarea lucrărilor elevilor care participă la proba de baraj.**

- d. Selecția elevilor pentru participarea la faza internațională a olimpiadei de filosofie se realizează pe baza unui test de limbă (una din limbile de circulație internațională, conform regulamentului olimpiadei internaționale), la care participă elevii premianți la etapa națională a olimpiadei de filosofie. Numai în situația în care la selecție nu este posibilă participarea unuia sau a mai multora dintre elevii care au obținut premii, la testul de limbă pot participa elevii care au obținut mențiuni în cadrul etapei naționale a olimpiadei de filosofie, începând cu elevul/elevii cu cel mai mare punctaj acordat pentru mențiuni. Comisia de testare include în componența sa un profesor/profesori de limbă/limbi străine de circulație internațională, în funcție de opțiunile elevilor participanți la test, și cel puțin un membru al Comisiei Centrale a competiției naționale. Membrii din Comisia Centrală care pot face parte din comisia de testare sunt: președintele Comisiei Centrale, președinte executiv al Comisiei Centrale, vicepreședintele subcomisiei pentru filosofie sau un membru al subcomisiei pentru filosofie desemnat de către vicepreședintele subcomisiei pentru filosofie.

În situația în care toți elevii participanți la testul de limbă demonstrează standarde corespunzătoare care să le permită redactarea lucrării în una din limbile de circulație internațională, reprezentarea României la faza internațională a olimpiadei de filosofie se va face de către elevii care au obținut cele mai mari punctaje în cadrul etapei naționale, conform clasamentului final.

5. Realizarea subiectelor și a baremelor și durata probelor

- a. **La etapa pe școală**, acestea se realizează de către *Comisia de organizare și evaluare pentru etapa pe școală*, în acord cu tematica generală a fiecărei discipline, a conținuturilor orientative stabilite pentru această etapă și a itemilor orientativi pentru realizarea subiectelor.
- b. **La etapa locală/sector**, acestea se realizează de către *Comisia de organizare și evaluare pentru etapa locală*, în acord cu tematica generală a fiecărei discipline, a conținuturilor orientative stabilite pentru această etapă și a itemilor orientativi pentru realizarea subiectelor.
- c. **La etapa județeană/ a municipiului București** subiectele și baremele aferente vor fi elaborate în conformitate cu prevederile *Notei nr. 4357/15.12.2017 referitoare la modul de întocmire a subiectelor pentru olimpiadele școlare, faza județeană și națională în anul școlar 2017-2018*, în acord cu tematica generală a fiecărei discipline, a conținuturilor orientative pentru această etapă și a itemilor orientativi pentru realizarea subiectelor.
- d. **La etapa națională** subiectele și baremele aferente se realizează în conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, aprobată prin OMECTS nr.

3035/10.01.2012 și ale *Notei nr. 4357/15.12.2017 referitoare la modul de întocmire a subiectelor pentru olimpiadele școlare, faza județeană și națională în anul școlar 2017-2018*, în acord cu tematica generală a fiecărei discipline, a conținuturilor orientative pentru această etapă și a itemilor orientativi pentru realizarea subiectelor.

- e. **În Anexa care este parte componentă, la prezentul regulament, sunt prezentate temele generale, conținuturile orientative pentru etapa județeană și națională și modelele de itemi, pentru fiecare disciplină. Conținuturile orientative pentru etapa pe școală și etapa locală/pe sector sunt stabilite de către comisiile care realizează subiectele la aceste etape.**
- f. **Notarea lucrărilor se realizează, de regulă, prin puncte de la 0 la 100, după baremele alcătuite de comisie. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- g. **Pentru toate etapele, pentru olimpiada de educație civică (cu excepția etapei naționale) și pentru olimpiada de cultură civică, durata probelor de concurs este de 2 ore. În cadrul olimpiadei de educație civică și a olimpiadei de cultură civică, membrii unui echipaj pot colabora pe parcursul întregului timp de lucru acordat.**
- h. **Pentru toate etapele, pentru olimpiada la disciplinele socio-umane de la nivelul ciclului liceal, durata probelor de concurs este de 3 ore.**

6. Organizarea comisiilor

- a. **Organizarea comisiilor la diferitele etape ale olimpiadei se realizează în conformitate cu prevederile *OMECTS nr. 3035/10.01.2012, anexa 1, Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*. Pentru etapa județeană/municipiului București și etapa națională vor fi avute în vedere și prevederile *Notei nr. 4357/15.12.2017 referitoare la modul de întocmire a subiectelor pentru olimpiadele școlare, faza județeană și națională în anul școlar 2017-2018*.**
- b. **La toate etapele, cu excepția etapei pe școală, se organizează subcomisii pe discipline, după cum urmează:**
 - **subcomisia pentru educație civică și cultură civică-inclde membri diferiți pentru disciplinele educație civică și cultură civică; în cazul disciplinei educație civică din comisie fac parte și învățători/institutori alături de profesori de cultură civică de la nivelul ciclului gimnazial;**
 - **subcomisia pentru logică, argumentare și comunicare;**
 - **subcomisia pentru psihologie;**
 - **subcomisia pentru sociologie;**
 - **subcomisia pentru economie;**
 - **subcomisia pentru filosofie.**

7. Rezolvarea contestațiilor

- a. Rezolvarea contestațiilor se realizează în conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare, art. 49- 52.*
- b. În cadrul diferitelor etape ale olimpiadei, sunt admise contestațiile în cazul cărora între nota inițială și nota de la contestații există o diferență de cel puțin **5 puncte** în cazul sistemului de notare de la 0 la 100 puncte, respectiv **0,50 puncte** în cazul sistemului de notare de la 0 la 10 puncte. **Contestații sunt considerate admise atât prin creștere cât și prin scădere. Notele acordate de comisiile de contestații, la oricare etapă a olimpiadei, sunt definitive.**

8. Acordarea premiilor și mențiunilor

- a. **La etapa locală, județeană/municipiului București** numărul de premii și mențiuni acordate rămâne la latitudinea inspectoratului județean/municipiului București
- b. **La etapa națională**, premiile și mențiunile se acordă în conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare.*
- c. **La etapa națională**, la note egale se acordă același premiu. Dacă nota pentru care se acordă ultimul premiu este aceeași pentru doi sau mai mulți elevi, subcomisia disciplinei respective va reevalua lucrările aflate în discuție pentru departajarea acestora, astfel încât să nu se depășească numărul maxim de premii prevăzut în *Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare.*
Atribuția verificării și avizării calității evaluării lucrărilor ce impun departajarea revine vicepreședintelui comisiei respective.
- d. Precizările de la punctul c sunt valabile și pentru situația similară în ceea ce privește acordarea mențiunilor.
- e. Eventualele premii și mențiuni rămase neacordate la una sau mai multe discipline **nu se redistribuie** pentru celelalte discipline.
- f. Toți elevii participanți la etapa județeană și națională primesc **diplomă de participare** din partea inspectoratului școlar organizator.

9. Dispoziții finale

Președintele executiv al comisiei de la faza județeană/municipiul București (inspectorul școlar de specialitate/profesor metodist de specialitate) **are obligația de a transmite în termen de cel mult 10 zile** de la desfășurarea etapei județene/a municipiului București, **la Ministerul Educației Naționale în atenția inspectorului general responsabil pentru științe socio-umane, datele elevilor calificați pentru etapa națională.**

Datele vor fi completate în cadrul **machetei format XLS, anexa 1**, transmisă inspectorilor de specialitate la începutul anului școlar și vor include, pentru fiecare elev/echipaj, pe lângă rubricile existente și precizarea **disciplinei la care elevul s-a calificat/ echipajul s-a calificat.**

Inspectorii școlari de specialitate vor înainta și propuneri de profesori care să facă parte din Comisia centrală a etapei naționale, pentru fiecare disciplină, precizându-se numele și prenumele profesorilor, unitatea școlară, respectându-se condiția ca profesorii propuși să nu aibă elevi/rude în concurs calificați pentru etapa națională. Pentru olimpiada de educație civică (ciclul primar) propunerile vor include și un cadru didactic învățător sau institutor.

Listele nominale ale elevilor calificați și cadrelor didactice propuse vor fi semnate de inspectorul școlar general și inspectorul școlar de specialitate și transmise prin fax la un număr ce va fi comunicat, precum și prin e-mail, în format scanat, la o adresă ce va fi comunicată, în timp util, inspectorilor școlari de specialitate, până la data limită precizată.

**DIRECTOR GENERAL,
Corina MARIN**

**DIRECTOR GENERAL,
Mihaela Tania IRIMIA**

**DIRECTOR,
Adrian Marius BĂRBULESCU**

**INSPECTOR GENERAL,
Eugen STOICA**

Anexa

TEMATICA GENERALĂ

Olimpiada la științele socio-umane, la toate etapele se desfășoară pe baza unor teme generale.

Pentru disciplinele de la nivelul ciclului liceal, respectiv logică, argumentare și comunicare, psihologie, sociologie, economie, filosofie sunt precizate și conținuturi care au menirea de a orienta elevii în pregătirea lor în raport cu tema generală a fiecărei discipline de la nivelul ciclului liceal.

Conținuturile orientative marcate cu (*) sunt valabile pentru faza județeană/municipiului București. Pentru etapa națională, pe lângă aceste conținuturi se adaugă și restul conținuturilor orientative (nemarcate cu *).

• Educație și cultură civică -Tema-Demnitatea persoanei în societatea democratică

• Logică, argumentare și comunicare-Tema-Analiza logică și evaluarea argumentelor

Conținuturi orientative

Societate, comunicare și argumentare*

Argumentarea și structura argumentării; analiza logică a argumentelor*

Termenii:*

-caracterizare generala (definire, tipuri de termeni)*

-raporturi între termeni*

Propoziții: *

-caracterizare generala (definire, structura)*

-tipuri de propoziții categorice*

-raporturi între propoziții categorice.*

-propoziții compuse

Raționamente:*

-caracterizare generala (definire, structura)*

-tipuri de raționamente*

Definirea și clasificarea:*

-caracterizare generală*

-corectitudinea în definire și clasificare*

-tipuri de definiții*

-forme de clasificare*

Tipuri de argumentare*

Deductivă:*

- argumente/rationamente imediate cu propozitii categorice (conversiunea si obversiunea)*
- silogismul* (caracterizare generala, figuri si moduri silogistice, legile generale ale silogismului, verificarea validitatii prin metoda diagramelor Venn, forme speciale de argumentare silogistica)*
- argumente/rationamente cu propoziții compuse
- demonstrația

Nedeductiva:

- inductia completa
- inductia incompleta
- analogia

Societate, comunicare și argumentare corectă

Evaluarea argumentelor (validitatea argumentelor); erori de argumentare
Argumente și contraargumente în conversație, dezbateri, discurs public, eseu si in mass-media

• Psihologie-Tema-Conduita psiho-socială din perspectiva interacțiunii proceselor psihice

Conținuturi orientative

Procesele psihice și rolul lor în evoluția personalității: *

- Psihicul și caracteristicile acestuia*
- Ipostazele psihicului (inconștient, subconștient, conștient) și relațiile dintre ele*
- Procese cognitive senzoriale (senzațiile, percepțiile, reprezentarea) *

- Procese cognitive superioare: *
 - *Gândirea* *
 - *Memoria* *
 - *Imaginația**

- Limbajul*

- Procese reglatorii: *
 - *Motivația* *
 - *Voința* *
 - *Afectivitatea**
 - *Atenția**

Structura și dezvoltarea personalității*

- Caracterizarea generală a personalității*
- Individ –persoană-personalitate*
- Temperamentul*
- Aptitudinile*
- Inteligența ca aptitudine generală*

- Caracterul*
- Creativitatea*
- Etape ale dezvoltării personalității (copilăria, adolescența, maturitatea, bătrânețea)

Conduita psihosocială

- Imaginea de sine și percepția socială a imaginii de sine
- Relațiile interpersonale și rolul lor în formarea și dezvoltarea personalității
- Comportamente pro și antisociale

• Sociologie-Tema-Individ și societate **Conținuturi orientative**

Perspectiva sociologică asupra societății. Metodologia cercetării sociologice*

- Specificul cunoașterii sociologice. Metode, tehnici, procedee, instrumente ale investigației sociologice*
- Etapele investigației sociologice*

Societatea și viața socială

Structura socială*

- Status și rol*
- Relații sociale*
- Grupuri sociale; grupuri mici*
- Stratificarea socială (stratificarea în societățile tradiționale, industriale și postindustriale) *

Instituții și organizații sociale*

- Familia, școala, biserica, statul, partidele politice, ONG-urile*

Socializarea*

- Rolul socializării*
- Stadiile socializării (primară, secundară, resocializarea) *
- Agenți de socializare (familia, școala, grupul, mass-media) *

Probleme sociale (discriminarea, infraționalitatea, conflictele sociale, corupția, sărăcia)

• Economie-Tema-Consumatorul, producătorul și piața **Conținuturi orientative**

Consumatorul și comportamentul său rațional*

- Nevoi și resurse*
- Cererea*
- Consumatorul și comportamentul său (costul de oportunitate, utilitatea economică) *

Producătorul/întreprinzătorul și comportamentul său rațional*

- Proprietatea și libera inițiativă*
- Oferta*
- Factorii de producție și combinarea acestora*
- Costuri, productivitate, profit, eficiență economică*

Piața –întâlnire a agenților economici*

- Relația cerere-ofertă-preț în economia de piață*
- Mecanismul concurențial*
- Forme ale pieței*
 - *Piața monetară**
 - *Piața capitalurilor**
 - *Piața muncii**
 - *Piața valutară**
 - *Piața mondială**
- Echilibre și dezechilibre economice
- Creștere și dezvoltare economică
- Fluctuații ale activității economice
- Rolul statului în economia de piață

Economia deschisă

- Uniunea Europeană – mecanisme de integrare economică

• Filosofie-Tema-Pluralism valoric în construcția umanului

Conținuturi orientative

Omul *

- Problematika naturii umane *
- Sensul vieții*
- Omul – ființă culturală*

Morala *

- Bine și rău;
- Teorii morale*

- Probleme de etică aplicată*

Politica *

- Libertate și responsabilitate*
- Egalitate și dreptate*
- Putere și legitimitate*
- Teorii politice moderne și contemporane*
- Idealul democratic. Drepturile omului *

Cunoașterea

- Problema întemeierii cunoașterii
- Forme de cunoaștere și tipuri de adevăr

- Adevăr și eroare
- Limbaj și cunoaștere

Filosofia

- Filosofie și viață

Notă: Pentru toate disciplinele, conținuturile orientative sunt în acord cu conținuturile programelor școlare în vigoare.

10. Itemi orientativi pentru realizarea subiectelor

-Educație civică (ciclul primar, clasele a III-a și a IV-a)

Elaborarea unei lucrări scrise și a unui afiș (desen, pictură, colaj) care vizează problematica drepturilor copilului. *Coala utilizată pentru afiș va fi numai de format A4-bloc mic de desen.*

-Cultură civică (ciclul gimnazial, clasele a VII-a și a VIII-a)

Elaborarea unui proiect pentru soluționarea unei probleme concrete a școlii, prin identificarea cauzelor, drepturilor încălcate prin nerezolvarea ei, soluții posibile de rezolvare a problemei și analiza lor comparativă, opțiunea motivată a grupului în favoarea unei soluții, realizarea unui plan de acțiune care să includă etape, acțiuni, factori implicați.

-Logică, argumentare și comunicare (ciclul liceal)

- Identificarea și analizarea argumentelor dintr-un text.
- Identificarea și analizarea erorilor în argumentare, definire, clasificare
- Construirea unor argumente valide
- Construirea unor contraargumente la argumente date
- Probarea validității unor raționamente

-Psihologie (ciclul liceal)

- Identificarea și analizarea într-un text dat a unor noțiuni, fapte, procese psihice și a relațiilor dintre ele
- Analizarea corelațiilor între două sau mai multe procese psihice și a rolului lor în construcția personalității
- Analiza psihologică a profilului, conduitei unei persoane, prezentate într-un text

-Sociologie (ciclul liceal)

- Analiza unui text, identificarea conceptelor sociologice și a relațiilor dintre ele
- Caracterizarea individului în multiplele lui ipostaze privind apartenența la grupuri sociale
- Analizarea unor procese și probleme sociale
- Interpretarea rezultatelor unei investigații sociologice

-Economie (ciclul liceal)

- Analiza unor probleme/procese economice, plecând de la un text dat
- Analiza corelațiilor între două sau mai multe fenomene economice într-o situație economică dată
- Probleme cu sau fără interpretarea rezultatului
- Interpretarea unui grafic sau a unui tablou statistic

-Filosofie

- Elaborarea unui eseu pe baza unor citate date
- Analiza unui text filosofic
- Compararea a cel puțin două poziții filosofice asupra unei probleme filosofice

Notă: La diferitele etape ale olimpiadei nu este obligatoriu ca toate variantele de itemi prezentate pentru o disciplină să se regăsească în structura subiectelor realizate.